

Danmarksmesterskabet i Folkeoplysningspolitik 2022

Fællessang – Er lyset for de lærde blot

Er lyset for de lærde blot
til ret og galt at stave?
Nej, himlen under flere godt,
og lys er himlens gave,
og solen står med bonden op,
slet ikke med de lærde
oplyser bedst fra tå til top,
hvem der er mest på færde.

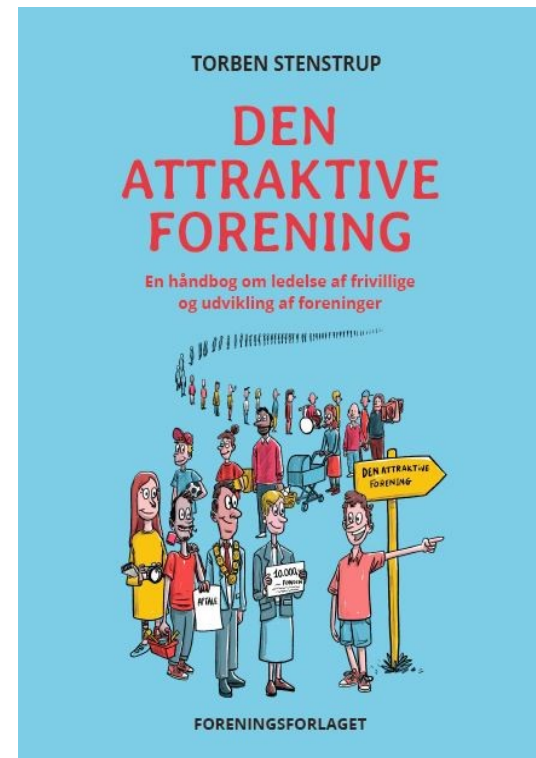
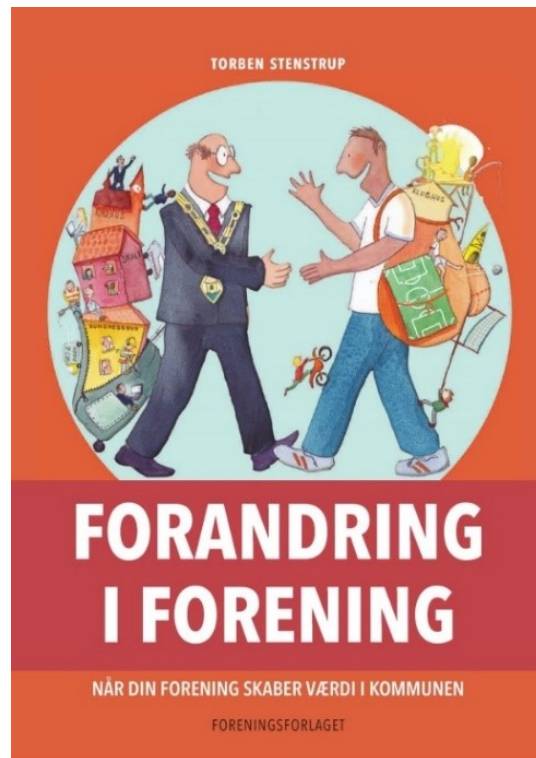
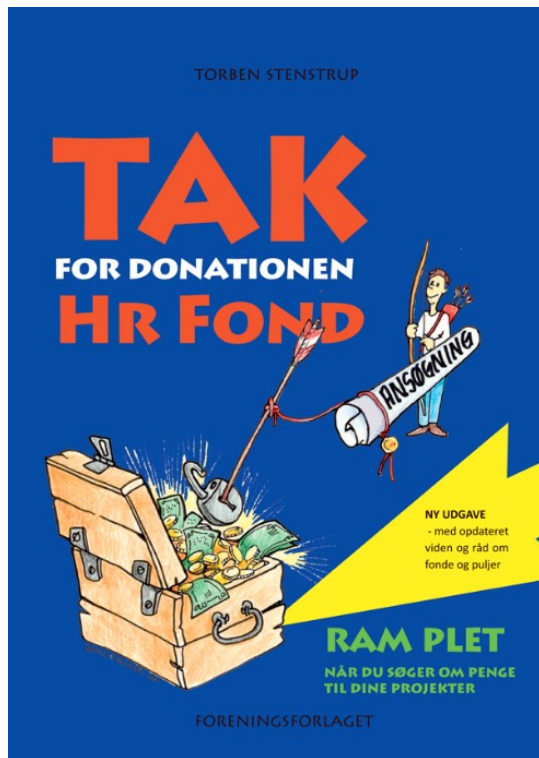
Er lyset i planeter kun,
som ej kan se og mæle?
Er ikke ordet i vor mund
et lys for alle sjæle?
Det giver os for ånder syn,
som solens skin for kroppe,
det slår i sjælen ned som lyn
fra skyerne hist oppe.

Er lys på visse vilkår blot
så halvvejs at ophøje?
Gør det ej alle vegne godt!
Er lys ej livets øje?
Skal for misbrugens skyld måske
på åndens himmelbue
vi heller mulm og mørke se
end solens blanke lue?

Oplysning være skal vor lyst,
er det så kun om sivet,
men først og sidst med folkerøst
oplysningen om livet;
den springer ud af folkedåd
og vokser, som den vugges,
den stråle i vort folkeråd,
til aftenstjernen slukkes!

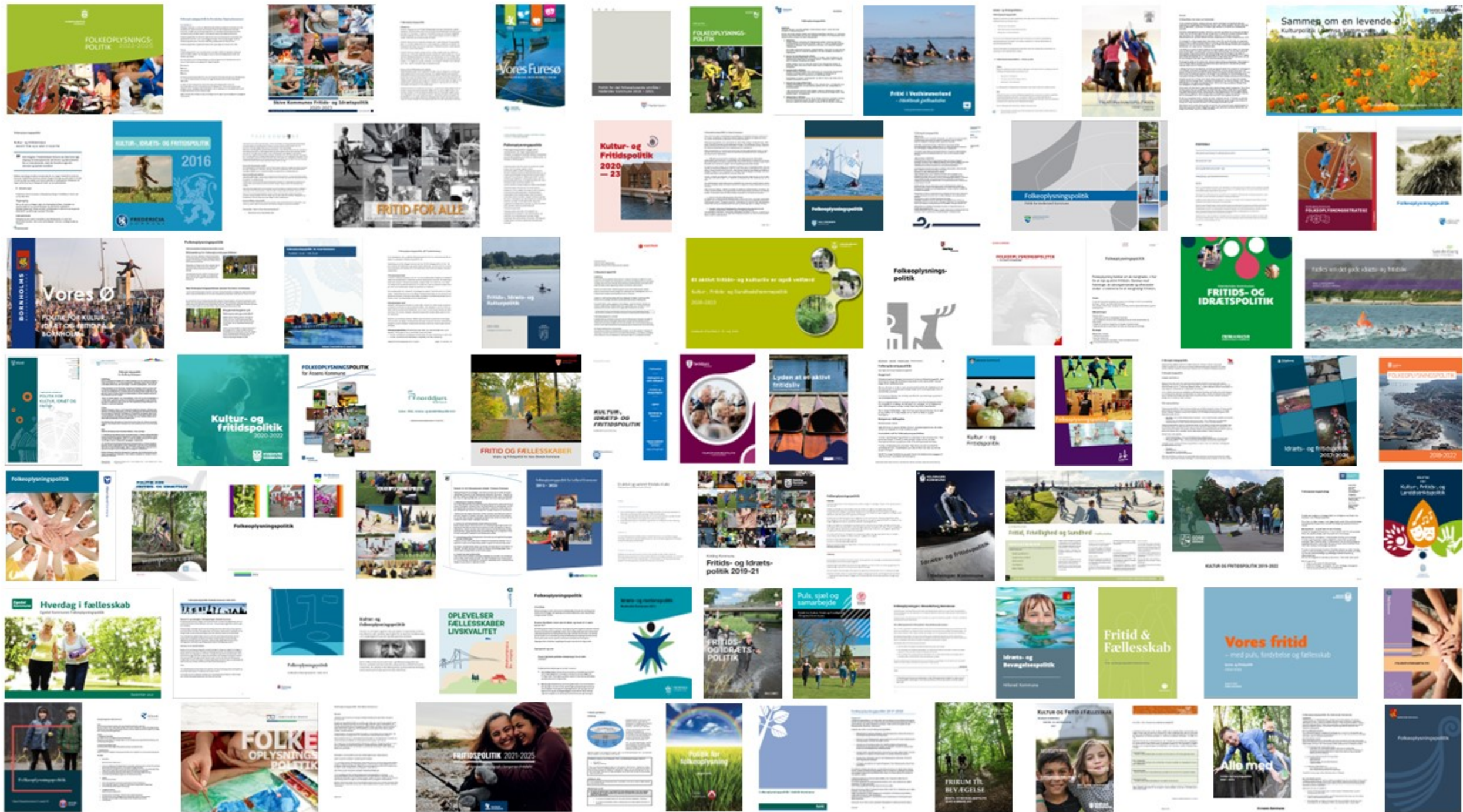
Danmarksmesterskabet
i **Folkeoplysningspolitik** 2022

www.foreningsudviklerne.dk

10 år med Folkeoplysningspolitikkerne

På jagt efter Folkeoplysningspolitikkerne

- 58 kommune har en politik med "Folkeoplysning" i navnet
- 3 kommuner har overordnede styringsmodeller
- 37 kommuner andre titler på politikker, som også rummer folkeoplysningen

Andre politikker vinder frem...

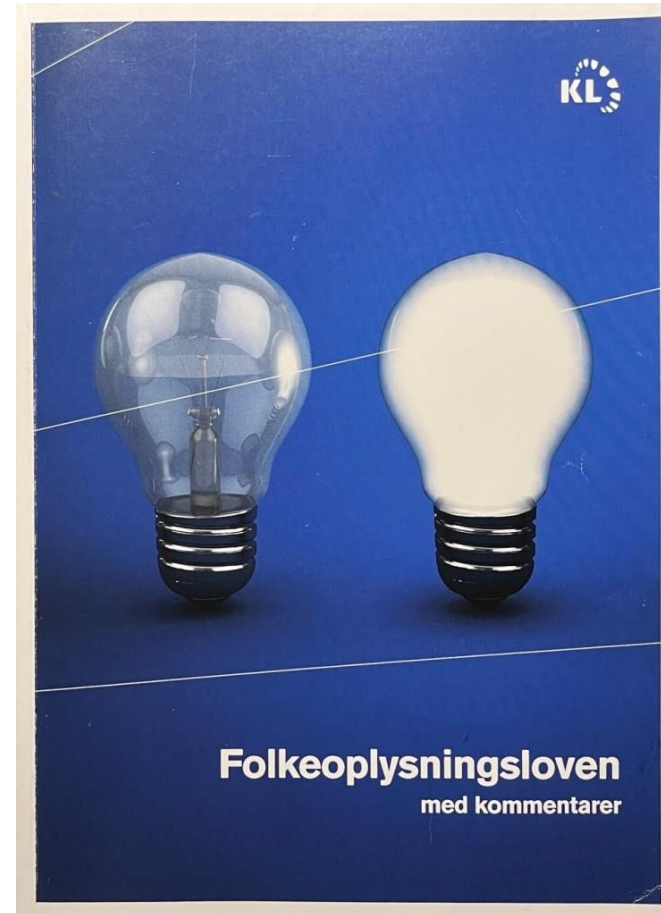
- 87 kommuner har en anden politik/strategi end "Folkeoplysning"

- Fritidspolitik (7)
- Idrætspolitik (8)
- Idræts- og Fritidspolitik (10)
- Idræts- og Bevægelsespolitik (8)
- Kultur- og Fritidspolitik (21)
- Kultur-, Idræts- og Fritidspolitik (14)
- Eller: Oplevelse, Fællesskab, Frivillighed, Sundhed, Landdistrikt og Turisme...

Folkeoplysningslovens §34

- Alle kommuner skal udarbejde en Folkeoplysningspolitik
- 6 punkter skal opfyldes:
 - Målsætning for borgernes deltagelse
 - Rammer for folkeoplysningen
 - Udviklingspulje til foreninger og de selvorganiserede
 - Partnerskaber og øvrige politikker
 - Afgrænsning af aktiviteten
 - Brugerinddragelse jf. §35

Danmarksmeesterskabet
i **Folkeoplysningspolitik** 2022

Kan din kommunes
Folkeoplysningspolitik tåle
dagens lys?

Danmarksmesterskabet
i **Folkeoplysningspolitik** 2022

Folkeoplysningspolitikken – styringsredskab?

**Vision/
Overordnet model**

**Politik for
Folkeoplysningen**

**Strategier/
Indsatser**

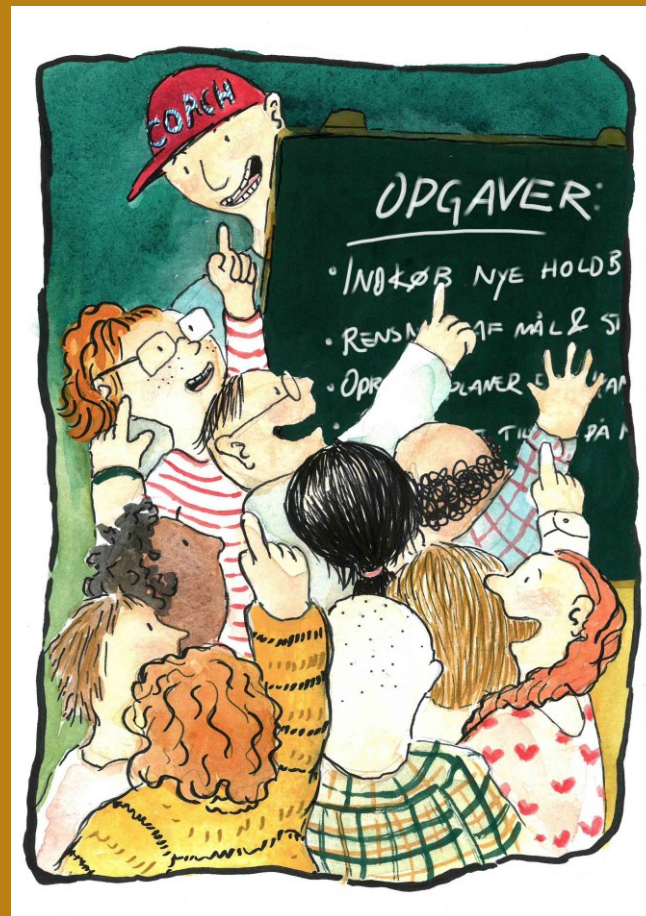
**Handleplaner/
Projekter**

Budgetproces
Undersøgelser/
analyser

- Baggrund for kommunens politik
- Fokus på politikken som aktivt redskab eller skuffedokument
- Politikens indhold og udformning
- Inddragelse af interessenter i arbejdet
- Offentliggørelse og kommunikation
- Andre vigtige ting i verden

Politikkens indhold og format

- Forståelig, kort og konkret
- Forholde sig til de 6 krav i §34
- Have modet og dialogen til at prioritere områder og indsatser
- Beskrive indsatsområder og målsætninger for en fremtidig virkelighed på området
- Skabe politisk forståelse og sammenhæng til budgetter

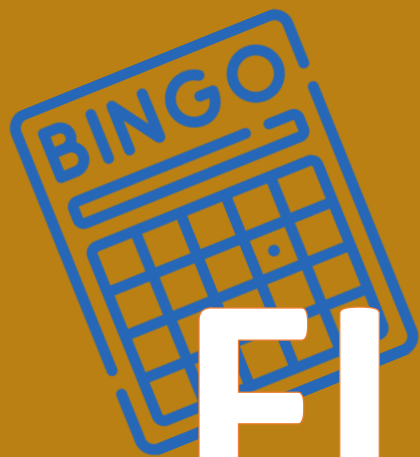
Medejerskab og handlekraft

- Inddragende proces med mange aktører
- Åbenhed og tydelighed om proces
- Tydelige handleplaner koblet til hverdagen
- Fælles arbejdsindsats for at forfølge mål
- Fejre resultater og følge op løbende

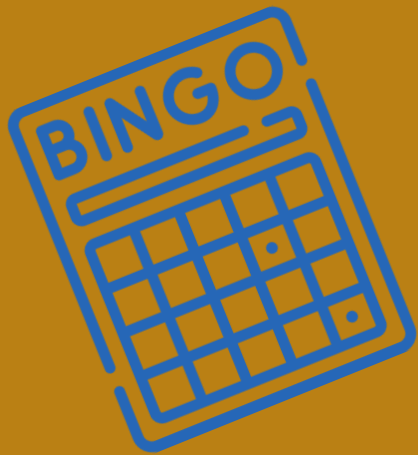
Danmarksmesterskabet
i **Folkeoplysningspolitik** 2022

FLOPPY* BINGO

*FoLkeOPlysningsPolicY

FLOPPY* BINGO

REGLER:

De nævnte ord skal være i **Folkeoplysningspolitikken** - og det tilhørende tal må derefter krydses af på bingopladen

Ordet må gerne indgå i andre ord og må også gerne bøjes grammatisk (lidt)

Vi spiller om 1 vandret række, 2 vandrette rækker og hele pladen fuld

*FoLkeOPlysningsPolicY

FLOPPY* BINGO

*FolkeOPlysningsPolicY

Partnerskab

Målsætninger

Voksenundervisning

Folkeoplysende

Relationer

Dannelse

Bevægelse

Medborgerskab

Demokrati

Udendørsanlæg

Sideeffekter

Tilskud

Brugerinddragelse

Tradition

Vision

Samarbejde

Aktivitet

Mennesker

FLOPPY* BINGO

*FolkeOPlysningsPolicY

Muligheder

Pulje

Frivillige

Rammer

Dialog

Natur

Borgere

Kompetencer

Kommunalbestyrelse/
Byråd

Foreninger

Spejdere

Instruktører

Faciliteter

Selvejende
Institution

Indsatser

Lokaletilskud

Medlemmer

Fællesskab

FLOPPY* BINGO

*FoLkeOPlysningsPolicY

Formål

Almen

Tværgående

Regler

Samfund

Sammenhængskraft

Idégrundlag

Ansvar

Anvisning

Respekt

Motivation

25 år

Forpligtende

Netværk

Selvorganiserede

Forståelse

Udvikling

Unge

FLOPPY* BINGO

*FoLkeOPlysningsPolicY

Børn

Trænere

Fleksibilitet

Loven

Uddannelse

Debat

Udvalget

Talent

Idræt

Vilkår

Bredde

Kultur

Adgang

Arrangement

Deltager

Kommunikation

Elite

Forebyggelse

FLOPPY* BINGO

*FoLkeOPlYsningsPolicY

Kommuneplan

Fritid

Glæde

Motion

Valgperiode

Trivsel

Anlæg

Tilsyn

Virkelyst

Budget

Amatør

Læring

Repræsentanter

Vedtægt

Engagement

Handicap

Mangfoldig

Lettere

Danmarksmesterskabet
i **Folkeoplysningspolitik** 2022

Folkeoplysningsudvalget (§35, stk. 2)

- Sammensætning
- Kontakt til bagland
- Udvalgets rolle
- Opgaver og tilgang
- Fakta og input udefra
- Synlighed og indflydelse

§35, stk. 2 Udvalgets råderum

- Budget for området
- Folkeoplysningspolitik
- Tilskudsregler for området

**Tildeling af
kompetence
fra Byråd/
Politisk udvalg**

Hvad kan Kultur- og Fritidsafdelingerne gøre?

- Tale udvalgets arbejde op og gøre det betydningsfuldt
- Understøtte at "de rette" temaer og muligheder for udvikling kommer i fokus
- Inspirere, udfordre og styrke kompetencerne i udvalget
- Facilitere – ikke manipulere!
- Skabe stærk sammenhæng mellem handleplaner og målsætninger – og fejre resultaterne

Danmarksmesterskabet
i **Folkeoplysningspolitik** 2022

Danmarksmesterskabet i Folkeoplysningspolitik 2022

INTRODUKTION:

- Det er en selvevaluering – en slags APV
- Der er 14 temaer med hver 4 udsagn – vælg det udsagn, der bedst afspejler jeres Folkeoplysningspolitik og praksis på folkeoplysningsområdet
- Det giver ikke flere point at svare hurtigst – men svaret skal falde indenfor 45 sekunder

https://formfaca.de/sm/2lXR_sK69

Udsagn #1

Hvilken plads har Folkeoplysningspolitikken i kommunens styringshierarki?

- A. Politikken beskriver hvordan folkeoplysningsområdet taler ind i kommunens overordnede vision
- B. Der er i politikken formuleret en selvstændig "vision" for folkeoplysningen
- C. Politikken svæver helt alene uden referencer til visioner eller andre styringsredskaber
- D. Politikken drukner i referencer til visioner, kommuneplan og andre politikker og strategiplaner

Udsagn #2

Hvordan er Folkeoplysningspolitikens målgrupper balanceret i omtale?

- A. Idrætten fylder næsten det hele
- B. Idrætten fylder ca. 50% og øvrige områder er nævnt
- C. Idrætten, aftenskolerne, spejderne og øvrige foreninger mv. er alle nævnt
- D. Kun overordnede betegnelser som "Folkeoplysende foreninger og voksenundervisning" er nævnt

Udsagn #3

Hvordan beskrives Partnerskaber i Folkeoplysningspolitikken?

- A. Partnerskaber beskrives med konkrete eksempler og udbytte ved at samarbejde mellem folkeoplysning og øvrige kommunale indsatser
- B. Partnerskaber omkring Sundhedspolitik beskrives
- C. Partnerskaber beskrives i overordnede vendinger
- D. Partnerskaber beskrives slet ikke i politikken

Udsagn #4

Hvordan beskrives de selvorganiserede målgrupper i Folkeoplysningspolitikken?

- A. Der er nævnt eksempler på hvem de selvorganiserede målgrupper er, og hvordan de tilgodeses med indsatser og har mulighed for at søge tilskud
- B. De selvorganiserede målgrupper er omtalt i overordnede vendinger
- C. De selvorganiserede målgrupper fremstår som en besværlig målgruppe, der mest er omtalt af pligt
- D. De selvorganiserede målgrupper er slet ikke nævnt

Udsagn #5

Hvordan er Folkeoplysningspolitikken fokus på foreningernes aktiviteter?

- A. Der er slet ikke omtale af de folkeoplysende foreningers aktiviteter
- B. Politikken indeholder konkrete eksempler på foreningers aktiviteter og hvordan de kan opretholdes
- C. Politikken har tydelige ambitioner og forslag til, hvordan foreninger generelt kan styrke aktivitetstilbuddene
- D. Politikken beskriver aktivitetsmulighederne i overordnede vendinger

Udsagn #6

Hvilke ambitioner har Folkeoplysningspolitikken for at få flere med i de folkeoplysende aktiviteter?

- A. Politikken indeholder klare og realistiske mål for at få flere aktive borgere og konkrete bud på indsatser for at dette lykkes
- B. Politikken har ambitiøse målsætninger for at få mange flere med i de folkeoplysende aktiviteter, men det er ikke tydeligt, hvordan politikken får det til at ske
- C. Der er slet ikke målsætninger om at få flere aktive borgere i kommunen
- D. Politikken omtaler et ønske om flere aktive borgere i overordnede sætninger

Udsagn #7

Hvad siger Folkeoplysningspolitikken om den folkeoplysende voksenundervisning?

- A. Voksenundervisningen er slet ikke omtalt specifikt
- B. Politikken har konkrete eksempler på aftenskolernes virke
- C. Politikken indeholder generelle vendinger om voksenundervisningen
- D. Politikken har konkrete målsætninger for udvikling af aftenskoleområdet og anviser veje dertil

Udsagn #8

Hvilket fokus har Folkeoplysningspolitikken på Faciliteter og fysiske rammer?

- A. Drift og udvikling af faciliteter er beskrevet i overordnede vendinger
- B. Politikken indeholder konkrete målsætninger for drift og udvikling af faciliteter og beskriver prioriteringer og arbejdsmetoder for at realisere ambitionerne
- C. Muligheder og udfordringer forbundet med de fysiske rammer er omtalt i politikken sammen med generelle styringsredskaber som fx lokaletilskud
- D. Faciliteter og fysiske rammer er slet ikke i fokus i politikken

Udsagn #9

Hvordan er tilskudsregler og prioriteringer af målgrupper beskrevet i Folkeoplysningspolitikken?

- A. Det er tydeligt i politikken, hvordan kommunen ønsker at bruge finansiering og tilskudsregler som et redskab til at nå nogle prioriterede målgrupper, frem for andre
- B. Politikken indeholder detaljerede forklaringer på forskellige tilskudsregler og evt. argumentation for hvilke målgrupper, der prioriteres over andre
- C. Politikken beskriver tilskudsregler (og evt. også prioritering af målgrupper) i overordnede vendinger
- D. Politikken nævner slet ikke tilskudsregler og prioritering af målgrupper

Udsagn #10

Er områdets interessenter blevet inddraget i arbejdet med at udvikle Folkeoplysningspolitikken?

- A. Politikken bærer præg af at være lavet i Kultur & Fritidsforvaltningen med fokus på de gældende politiske muligheder
- B. Politikken beskriver en inddragende proces, men i virkeligheden har det været en topstyret proces, hvor områdets interessenter måske har en oplevelse af manipulation og tidsspilde
- C. Politikken er udviklet med inddragelse af borgere, foreninger, interesseorganisationer og Folkeoplysningsudvalget m.fl. og i en fælles erkendelse af prioriteringer og kompromiser fra den politiske behandling
- D. Politikken er udviklet med inddragelse af de overordnede interesseorganisationer (Folkeoplysningsudvalg og samråd for idræt, spejdere og aftenskoler)

Udsagn #11

Bliver der afsat penge i kommunens budgetter til at realisere Folkeoplysningspolitikken?

- A. Der er overhovedet ingen sammenhæng mellem politikken og den årlige budgetforhandling
- B. Vi har en fin politik, men politikkerne skærer ned på folkeoplysningsområdet ved budgetforlig
- C. Folkeoplysningsområdet tilføres flere midler, men det er svært at se sammenhængen til politikens målsætninger
- D. Der er en klar sammenhæng mellem tilførsel/omprioritering af midler på folkeoplysningsområdet og de prioriterede indsatser i politikken, når politikkerne indgår budgetforlig

Udsagn #12

Indeholder Folkeoplysningspolitikken prioriterede indsatser?

- A. Der er omtalt konkrete initiativer fra mange målgrupper, foreningstyper og geografiske områder i vores politik – men de er ikke prioriteret
- B. Politikken indeholder tydelige prioriteringer af et antal udvalgte indsatser, som kommunen, foreningerne og borgerne kan omsætte til praksis gennem årlige handleplaner
- C. Politikken har konkrete målsætninger for forandring, men der er mere end 10 stykker nævnt – og det er ikke let at se, hvad der er vigtigst i de kommende 3-4 år
- D. Politikken omfatter slet ikke konkrete målsætninger for, hvordan det folkeoplysende område skal opleves om 3-4 år i vores kommune

Udsagn #13

Hvordan er brugerinddragelsen i form af et §35 stk. 2 udvalg beskrevet i Folkeoplysningspolitikken?

- A. Vi har et "Folkeoplysningsudvalg" (eller lign.), hvor repræsentanter for foreningslivet har fået tildelt en god portion kompetence fra politikkerne og omtales som en vigtig aktør i politikken
- B. Vi har et "Folkeoplysningsudvalg" (eller lign.), som i politikken er beskrevet fint, men i virkelighedens verden har udvalget ikke ret meget indflydelse
- C. Ifølge politikken er vores brugere repræsenteret ved et årligt dialogmøde eller et råd, som reelt kun skal forholde sig til 1) Folkeoplysningspolitikken, 2) Det årlige budget på området og 3) Ændring i tilskudsreglerne på området
- D. Det fremgår ikke direkte af politikken, hvordan brugerne på området er organiseret (jf. §35 stk. 2)

Udsagn #14

Hvordan fungerer Folkeoplysningspolitikken som styringsredskab i kommunen?

- A. Når vores politik er vedtaget – så havner den hurtigt i en skuffe, og så finder vi den eventuelt frem ved særlige lejligheder
- B. Vores politik er skrevet i overordnede vendinger, men vi sikrer jævnligt, at det, vi sætter i gang på området, kan passe ind i politikken beskrivelser
- C. I Kultur & Fritidsafdelingen har vi godt styr på politikken indhold og arbejder målrettet efter politikken målsætninger
- D. Vi bruger aktivt politikken målsætninger, når vi har sager og dialog med Folkeoplysningsudvalget, det politiske Fagudvalg og Byrådet – og vi laver en årlig handleplan, så vores arbejde på området er transparent og vi kan realisere politikken ambitioner sammen

Danmarksmester
i Folkeoplysningspolitik 2022

Danmarks mesterskabet i Folkeoplysningspolitik 2022

AFSLUTNINGSSANG VED FRITIDSSAMRÅDETS "DM I FOLKE-OPLYSNING" 28. oktober 2022

Mel: Pomp and Circumstance, Tekst Torben Stenstrup

Folkeoplysnings sagen
samlers os her i dag.
Vi vil ha' hele kagen
og marchere med flag.
I de fine saloner
er vi alle mødt frem.
Her er flag og balloner
Og om lidt ta'r vi hjem.
Spreders varmen i blodet
lig' fra Rønne til Lem!

Aftenskoler og husflid,
fællesskaber om bål.
Vi gi'r mening med fritid,
sport med fokus på mål,
fest og farver i hallen,
sundhedsliv i det fri.
Tændt bli'r lyset i skallen
det gi'r god energi
Vores indsats gi'r mening:
Styrker demokrati!

Folkeoplysningsloven
har nu i et årti
stillet krav helt fra oven
- vi må sno os fordi:
Politikkerne strammer.
Vi vil kæmpe os fri:
Væk med snærende rammer!
Det er noget vi si'r
Vi vil frisætte luften:
Med et knald på papir!

Tak for i år!

Folkeoplysningspolitikken
2012 - 2022

